

सन २०१४-१५ करीता विशेष केंद्रीय
सहाय्य योजनेअंतर्गत Tapping &
Nurturing talented Adivasi children
by moving Academy of Medicine and
Biomedicine या योजनेच्या मार्गदर्शक
तत्वांना मंजूरी देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: वि.के.स-२०१५/प्र.क्र.४३/का-१९
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
तारीख: २२/०२/२०१६

वाचा-

- १) आदिवासी विकास विभागाचे पत्र क्र.केंद्रीय २०१४ /प्र.क्र.६२/का-१९ दि.०६/०८/२०१४
- २) जनजाती कार्य मंत्रालय,नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.F.No.११०१५/०३/(१३)/२०१४-SG-II, दि.०९/०२/२०१५
- ३) आयुक्त,आदिवासी विकास,नाशिक यांचे पत्र क्र.वि.के.स-२०१४/प्र.क्र.३६/का.८(५), दि.१६/०२/२०१५

प्रस्तावना -

राज्य शासनाच्या दि. ०६/०८/२०१४ च्या प्रस्तावास अनुसरून केंद्र शासनाने त्यांच्या विशेष केंद्रीय सहाय्य (SCA to TSP) या योजनेखाली सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षात २४ योजनांकरीता एकुण ११७२६.१८ लक्ष निधी वितरीत केला आहे. त्यापैकी Tapping & Nurturing talented Adivasi children by moving Academy of Medicine and Biomedicine या योजनेकरीता रु.१५६.०० लक्ष निधी मंजूर करून वितरीत केला आहे. वितरीत निधीतून Tapping & Nurturing talented Adivasi children by moving Academy of Medicine and Biomedicine या योजनांच्या मार्गदर्शक सूचनांना मंजूरी देण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय-

या निर्णयाद्वारे सोबत जोडलेल्या परिशिष्टानुसार खालील योजनांच्या/कामांच्या अंमलबजावणीसाठी मार्गदर्शक सूचनांना मंजूरी प्रदान करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	योजनेचे नाव	मंजूर निधी (रु. लाखात)
१.	Tapping & Nurturing talented Adivasi children by moving Academy of Medicine and Biomedicine	१५६.००
	एकुण	१५६.००

सदर मार्गदर्शक सूचनांनुसार वितरीत तरतूदींच्या मर्यादेत योजना राबविण्याबाबत त्वरीत कार्यवाही करण्यात यावी व त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आर्थिक व भौतिक अहवालासह शासनास सादर करण्याची दक्षता घ्यावी. तसेच ज्याप्रकरणी प्रशासकीय मान्यता घेण्यांची आवश्यकता असेल ती प्रकरणे स्वतंत्रपणे शासन मान्यतेसाठी सादर करावीत.

३. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०२२२१७२९१४५४२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

भगवान सावंत
अवर सचिव

प्रत,

१. मा.मंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा.राज्यमंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. स्वीय सहायक, मा.प्रधान सचिव, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई
४. शिक्षण / वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक
६. उपसचिव, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई
७. संगणक समन्वयक, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. निवड नस्ती (का.१९) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

१.	योजनेचे नांव -	प्रज्ञावंत आदिवासी विद्यार्थ्यांच्या प्रतिभेला उत्तेजन देणे. (Tapping & Nurturing Talented Adivasi Children by Moving Academy of Medicine and Biomedicine, pune)																														
२	लाभार्थी/ युनिट संख्या.	१) पालघर जिल्हा :- ७ तालुके (वाडा, पालघर, डहाणू, जव्हार, तलासरी, विक्रमगड आणि मोखाडा) २) नाशिक जिल्हा :- ४ तालुके (त्र्यंबकेश्वर, दिंडोरी, पेठ आणि इगतपुरी) वरील ११ तालुक्यातील ४० माध्यमिक शाळांमधील २०००० विद्यार्थी हा तीन वर्षांचा प्रकल्प पालघर व नाशिक जिल्ह्यातील आदिवासी बहुल तालुक्यामध्ये राबविण्यात येईल. (प्र.अ.जव्हार-४ तालुके,डहाणू-३ तालुके व नाशिक-४ असे एकूण -११ तालुके)																														
३	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे सविस्तर अंदाजपत्रक	पालघर जिल्ह्यातील ७ व नाशिक जिल्ह्यातील ४ असे एकूण ११ तालुक्यातील ४० माध्यमिक आश्रमशाळांमधील २०००० विद्यार्थ्यांकरीता एकूण अंदाजित खर्च रु.३३४.०० लक्ष असून त्यापैकी चालू वर्षी रु.१५६.०० लक्ष निधी मंजूर. सोबत प्रकल्पासाठी येणा-या खर्चाचा सविस्तर तपशिल संलग्न करण्यात आला आहे. <table><tr><td>अ. क्र.</td><td>प्रकल्प</td><td>तालुके</td><td>शाळांची संख्या</td><td>विद्यार्थी संख्या</td><td>योजनेच्या अंमलबजावणी करिता येणारा खर्च रु.लाखात</td></tr><tr><td>१</td><td>जव्हार</td><td>४</td><td>१४</td><td>७०००</td><td>५४.६०</td></tr><tr><td>२</td><td>डहाणू</td><td>३</td><td>१२</td><td>६०००</td><td>४६.८०</td></tr><tr><td>३</td><td>नाशिक</td><td>४</td><td>१४</td><td>७०००</td><td>५४.६०</td></tr><tr><td></td><td>एकूण</td><td>११</td><td>४०</td><td>२००००</td><td>१५६.००</td></tr></table>	अ. क्र.	प्रकल्प	तालुके	शाळांची संख्या	विद्यार्थी संख्या	योजनेच्या अंमलबजावणी करिता येणारा खर्च रु.लाखात	१	जव्हार	४	१४	७०००	५४.६०	२	डहाणू	३	१२	६०००	४६.८०	३	नाशिक	४	१४	७०००	५४.६०		एकूण	११	४०	२००००	१५६.००
अ. क्र.	प्रकल्प	तालुके	शाळांची संख्या	विद्यार्थी संख्या	योजनेच्या अंमलबजावणी करिता येणारा खर्च रु.लाखात																											
१	जव्हार	४	१४	७०००	५४.६०																											
२	डहाणू	३	१२	६०००	४६.८०																											
३	नाशिक	४	१४	७०००	५४.६०																											
	एकूण	११	४०	२००००	१५६.००																											
४	अंमलबजावणी अधिकारी	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प मुव्हींग अँकेडमी ऑफ मेडिसीन अँड बायोमेडिसीन, पुणे																														
५	योजना राबविणारी यंत्रणा	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, जव्हार, डहाणू, नाशिक व मुव्हींग अँकेडमी ऑफ मेडिसीन अँड बायोमेडिसीन पुणे																														
६	नियंत्रक अधिकारी	आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक																														
७	योजनेचा उद्देश / हेतु	प्रज्ञावंत आदिवासी विद्यार्थ्यांचा शोध घेऊन प्रकल्पातील खाली दिलेल्या विविध उपक्रमांमधून विज्ञानविषयक दृष्टीकोनास चालना देणे हे या प्रकल्पाचे मुख्य उद्दिष्ट आहे. शालेय उपक्रम :- अ) विद्यार्थ्यांसाठी :- १) आदिवासी बालवैज्ञानिकांचा शोध (इयत्ता ९ वी व १० वी) २) बालवैज्ञानिकांची संशोधन परिषद ३) फिरती विज्ञान कार्यशाळा (इयत्ता ९ वी व १० वी) ४) इयत्ता ९ वी व १० वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी विज्ञान व तंत्रज्ञान विषयक कार्यशाळा ५) इयत्ता ७ वी व ८ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी अनुभव आणि प्रयोगातून विज्ञान कार्यशाळा. ब) शिक्षकांसाठी अद्ययावत संकल्पनाची कार्यशाळा																														

		<p>क) आदिवासी भागामध्ये विज्ञान प्रयोगशाळांची स्थापना करणे.</p> <p>ड) याशिवाय :-</p> <p>१) रक्ताक्षयाचा प्रभाव व कारणमिमांसा</p> <p>२) सहभागी शालेय विद्यार्थ्यांमध्ये आयोडिनच्या कमतरतेमुळे होणा-या हायपोथायरॉइडिजमचा प्रभाव अभ्यासणे.</p>
८	योजना राबविण्याची कार्यपद्धती	<p>सदरची योजना मुव्हींग अँकेडमी ऑफ मेडिसीन अँड बायोमेडीसीन पुणे यांचेमार्फत खालील प्रमाणे राबविण्यात येईल.</p> <p>अ) सर्वप्रथम प्रस्तावीत क्षेत्रातील शाळांना भेट देऊन संबंधीत अधिका-यांना प्रकल्पाची उद्दिष्टे समजावून सांगण्यात येईल.</p> <p>ब) सदर शाळांमधील विद्यार्थ्यांशी सुसंवाद साधून त्यांना विविध उपक्रमांची माहिती देण्यात येईल.</p> <p>क) उत्सुक विद्यार्थ्यांना प्रकल्पामध्ये सहभागी करण्यात येईल.</p> <p>आदिवासी भागातील शाळेत आयोजित करण्यात येणा-या उपक्रमाविषयीची रुपरेषा खालील प्रमाणे :-</p> <p>अ) अनुभवातून विज्ञान :- इ.७ वी व ८ वी च्या विद्यार्थ्यांची निरिक्षण क्षमता अभ्यासण्यात येईल.</p> <p>ब) साधी उपकरणे तयार करणे :- इ.९ वी व १० वीच्या विद्यार्थ्यांचा कार्यानुभव अभ्यासला जाईल.</p> <p>क) फिरती विज्ञान कार्यशाळा :- इ.९ वी व १० वी च्या विद्यार्थ्यांना आधुनिक तंत्रज्ञान व विज्ञानविषयक माहिती जी त्यांच्या पाठ्यपुस्तका बाहेरील असेल आणि नंतर त्यांचे ज्ञान आणि माहिती आत्मसात करण्याची क्षमता तपासणे हा हेतू असेल.</p> <p>ड) संशोधनात रस असणा-या विद्यार्थ्यांसाठी इ.९ वी व १० वी च्या विद्यार्थ्यांना शोध आदिवासी बालवैज्ञानिकांचा या उपक्रमात सहभागी होण्यासाठी प्रेरीत केले जाईल. हा उपक्रम उन्हाळ्याच्या सुट्टीमध्ये घेतला जातो. ज्यामध्ये विद्यार्थी अँकेडमीतील शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली विविध विषयांवर संशोधन करतील. तसेच त्यांची संशोधन परिषद घेतली जाईल.</p> <p>इ) संबंधीत शालेय अधिका-यांच्या संमतीने रक्तक्षय व थायरॉईड आजारासंबंधी सर्वेक्षण केले जाईल. विद्यार्थी व पालक यांना सर्वेक्षणाची माहिती देऊन अँकेडमीच्या इथिकल कमिटीने मान्य केलेले संमतीपत्र भरून घेतले जाईल.</p> <p>ई) प्रकल्पांतर्गत संबंधित भागात विज्ञानप्रयोगशाळेची स्थापना करण्यात येईल.</p> <p>निधी वितरणाची कार्यपद्धती :-</p> <p>१. योजनेचा निधी आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक हे अपर आयुक्त, आदिवासी विकास मार्फत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास विभाग यांना वितरीत करतील.</p> <p>२. प्रकल्प अधिकारी हे संबंधीत संस्थेस शाळा निवड झाल्यानंतर कार्यारंभ आदेश देऊन करारनामा करतील.</p>

		३. प्रथम हप्ता ५० % व कामाची प्रगतीनुसार उर्वरित निधी वितरीत करण्याबाबत नियंत्रक अधिकारी आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक निर्णय घेतील.
९	लाभार्थी निवडीची कार्यपद्धती	विद्यार्थी व शिक्षक यांचे चर्चासत्र आयोजित केले जाईल. उपक्रमामध्ये इच्छुक असणा-या विद्यार्थ्यांना प्रकल्पात सहभागी करण्यात येईल. तसेच कोणत्याही इच्छुक विद्यार्थ्याला उपक्रमापासून वंचित ठेवले जाणार नाही.
१०	योजनेच्या अटी शर्ती	<p>१) संबंधीत प्रकल्प अधिकारी हे संस्थेशी करारनामा करतील व प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीबाबतचे कार्यारंभ आदेश देतील. सदर करारनाम्यामध्ये या योजनेच्या अंमलबजावणीचा फलनिष्पत्ती अहवाल सदर संस्था नियंत्रक अधिकारी आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक यांना सादर करतील व त्याबाबतच्या समाधानकारक अहवालानंतरच पुढील वर्षीकरीता निधी वितरीत करण्याचा निर्णय आयुक्त आदिवासी विकास नाशिक घेतील असे नमूद करावे.</p> <p>२) अंमलबजावणी अधिकारी हे योजनेचा मासिक/त्रैमासिक खर्च व प्रगती अहवाल व खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र अपर आयुक्त यांना सादर करतील. अपर आयुक्त हे वरील प्रमाणे अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र आयुक्त आदिवासी विकास यांना सादर करतील.</p> <p>३) सदर संस्थेच्या फलनिष्पत्ती अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्यानंतरच पुढील वर्षासाठी निधी वितरीत करावा.</p> <p>४) प्रकल्पाची छायाचित्रांसह यशोगाथा तयार करून करणे तसेच योजने विषयी सर्व माहिती उदा. विद्यार्थ्यांची यादी, योजनेचे फोटो, यशोगाथा इत्यादी अनुषंगीक माहिती आदिवासी विकास विभागाच्या वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्याची तसेच सदर माहिती वरिष्ठ कार्यालयास सादर करण्याची जबाबदारी संबंधीत प्रकल्प अधिकारी यांची राहिल.</p>
११	योजनेचे सनियंत्रण व मुल्यमापन, पर्यवेक्षण	<p>प्रस्तूत योजना शिक्षण क्षेत्रातील पथदर्शी स्वरूपाची असल्याने या योजनेच्या अंमलबजावणीस गती देण्यासाठी व परीक्षण करण्यासाठी खालील समिती गठीत करण्यात यावी.</p> <ol style="list-style-type: none"> १. आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक- अध्यक्ष २. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे/ नाशिक - सदस्य ३. जिल्हा शिक्षण अधिकारी, पालघर /नाशिक- सदस्य ४. प्रकल्प अधिकारी, ए.आ.वि.प्र., जव्हार/ डहाणू/नाशिक- सदस्य सचिव <p>या समितीने योजनेच्या अंमलबजावणी दरम्यान योजनेच्या अंमलबजावणीचे त्रैमासिक परीक्षण करावे व योजनेच्या फलिताचे मुल्यमापन करावे व योजनेच्या अंमलबजावणीतील समस्या असल्यास त्यांचे निराकरण करावे. तसेच नियंत्रक अधिकारी आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक यांनी योजनेच्या अंमलबजावणीबाबतचा फलनिष्पत्ती अहवाल दरवर्षी शासनास सादर करावा.</p>

Moving Academy of Medicine and Biomedicine, Pune ४११०५२

Project titled: Tapping & Nurturing Talented Adivasi Children

Items	Pune lab	Field labs	Total
Expenses in lakhs			
A. Planned (recurrent)			
Staff Salaries	२५.००	१४.००	३९.००
Consumables	५.००	२.००	७.००
Car hire for field work	४.००		४.००
Local travel	२.००	१.००	३.००
Contingencies and infrastructural support (Hiring lab space)	८.००	३.००	११.००
Institutional Overheads*	२.००		२.००
Total planned	४६.००	२०.००	६६.००
B. Non planned (One time expenditure)			
Equipment Permanent	३५.००	१०.००	४५.००
Construction of work shed/structures	१.००	२.००	३.००
Fabrication of small gadgets	१.००	२.००	३.००
Total Planned expenditure	३७.००	१४.००	५१.००
Grand Total A & B	८३.००	३४.००	११७.००

Staff salary details

Staff	Salary pm (Rs)	Pune lab		Field labs		Total (Lakhs)	Rounded figures
		No staff	Budget Annual	No staff	Budget Annual		
Technical staff			All salaries in lakhs				
Program director	५०,०००	१	६.००			६.००	६.००
Program assistants/ Senior Research Fellow	२५,०००	३	९.००	३	९.००	१८.००	१८.००
Technicians	२३१२२	१	२.७७			२.७७	३.००
Laboratory Assistant	२०,३६९			२	४.८८	४.८८	५.००
Laboratory Helper	१६,१०५	१	३.८६	१	१.९३	५.७९	६.००
Field Attendant Cum Driver	१६,१०५	१	३.८६			३.८६	४.००
Administrative staff							
Office assistant cum accountant	१६,१०५	१	३.८६			३.८६	४.००
Contractual jobs			४.००		२.००	६.००	६.००
			३३.३५		१७.८१	५१.१६	५२.००

Total salary expenditure for the ९ months period will be Rs. ३९.०० lakhs